

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень комунального підприємства «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа» на предмет доцільності призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

29.01.2026 року

м. Київ

На звернення комунального підприємства «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа» (далі - КП «ЛПГ «Конча-Заспа») відповідно до листів від 26.01.2026 №077/14-68 та №077/14-66, згідно п.п. 3, 4, 5, 6, 13 Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 (далі Правила), нами головним спеціалістом відділу розвитку природно-заповідного фонду управління розвитку природно-заповідного фонду та зеленого господарства Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Оленою ДУДОЮ, провідним інженером-лісопатологом державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Оленою СУСЬКОЮ, начальником відділу лісопаркового господарства Київського комунального об'єднання зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень міста «Київзеленбуд» Віталієм КРОЛІЦЬКИМ, в.о. головним лісничим КП «ЛПГ «Конча-Заспа» Юрієм МАЛИШКОМ, провідним інженером лісового господарства та лісовідновлення КП «ЛПГ «Конча-Заспа» Русланом ТЕРТИЧНИМ, лісничим Дачного лісництва Віталієм ЦИРКАЛЕМ, лісничим Конча-Заспівського лісництва Віктором ТАЦЕНКОМ проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень КП «ЛПГ «Конча-Заспа», що входять до складу територій Національного природного парку «Голосіївський» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік.

НПП «Голосіївський» створений відповідно до Указу Президента України від 27 серпня 2007 року, №794 «Про створення національного природного парку «Голосіївський», із змінами, внесеними Указом Президента України від 01.05.2014 №446 «Про зміну меж національного природного парку «Голосіївський», є об'єктом природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

Парк створений з метою збереження, відтворення і раціонального використання особливо цінних природних комплексів та об'єктів Київського Полісся, а також для поліпшення екологічного стану міста Києва.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів за матеріалами базового лісовпорядкування 2016 року.

**Результати обстеження
Конча-Заспівське лісництво**

Національні природні парки (зона регульованої рекреації)

Наступні перераховані насадження уражені **стовбуровими шкідниками**.

Квартал 9 виділ 3 площа 17,9 га, склад 10СЗ, вік 61 рік, повнота 0,75, бонітет 2, середня висота – 19 м, середній діаметр – 20 см, ТЛУ - А2С. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 2 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 4 клас стійкості, 3 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни - причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 8м³/га;

Квартал 16 виділ 12 площа 4,1 га, склад 10СЗ+ДЗ, вік 81 рік, повнота 0,60, бонітет 2, середня висота – 23 м, середній діаметр – 30 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 7ЯЗЗДЗ+КЛГ, 20 років, висота 4 м, 0,5 тис шт/га, підлісок ГРЗ, КЛТ, КУЛ зімкнутість 0,40. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 1 клас пішохідної доступності, наявність елементів благоустрою, рекреаційна оцінка – висока, 3 клас стійкості, 4 стадія дигресії, обладнане місце відпочинку, ділянка використовується для відпочинку населення. В західній стороні ділянки на площі 1 га відповідно до звіту про надання послуг з обстеження лісових ділянок на предмет наявності об'єктів охорони на балансових територіях Конча-Заспівського та Дачного лісництв КП «ЛПГ «Конча-Заспа» від 25.08.2025 (далі Звіт) виявлено зростання **сону лучного (Pulsatilla pratensis)**. В іншій частині виділу на ділянці (1) площею 3,1 га, поза межами охоронної зони спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 7 м³/га;

Квартал 18 виділ 5 площа 3,8 га, склад 10СЗ, вік 59 років, повнота 0,60, бонітет 2, середня висота – 18 м, середній діаметр – 20 см, ТЛУ - А2С. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 2 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 4 клас стійкості, 2 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 11м³/га;

Квартал 19 виділ 8 площа 3,6 га, склад 10СЗ, вік 81 рік, повнота 0,60, бонітет 1, середня висота – 25 м, середній діаметр – 30 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 10ДЗ+ЯЗ, 20 років, висота 4 м, 2 тис. шт/га, підлісок КЛТ, ГРЗ, КУЛ, ЧРЗ, зімкнутість 0,50. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 1 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 3 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 28 м³/га;

Квартал 26 виділ 20 площа 9,0 га, склад 10СЗ+БП+ДЗ, вік 66 років, повнота 0,65, бонітет 1, середня висота – 23 м, середній діаметр – 28 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 10ДЗ, 10 років, висота 2 м, 0,5 тис. шт/га, підлісок ЧРЗ, ГРЗ, КУЛ, КЛТ зімкнутість 0,40. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 2 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 1 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 13 м³/га;

Квартал 26 виділ 17 площа 3,3 га, склад 10СЗ+ДЗ, вік 59 років, повнота 0,65, бонітет 2, середня висота – 18 м, середній діаметр – 25 см, ТЛУ- В2ДС. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 2 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 1 стадія дигресії. В західній частині виділу на площі 0,3 га, згідно Звіту зростають екземпляри вишні степової (*Prilnus fruticosus*). В іншій частині виділу на ділянці (1) площею 3 га, поза межами охоронної зони, спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 11 м³/га;

Квартал 30 виділ 6 площа 4,7 га, склад 10СЗ, вік 63 роки, повнота 0,65, бонітет 1, середня висота – 23 м, середній діаметр – 28 см, ТЛУ - В2ДС. Підріст 10ДЗ, 10 років, висота 2 м, 1 тис. шт/га, підлісок ГРЗ, КЛТ, КУЛ зімкнутість 0,40. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 2 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 3 стадія дигресії. В південно-західній частині виділу на площі 0,5 га, згідно Звіту зростають **сон розкритий** (*Pulsatilla patens* (L.) Mill.) і **сон лучний** (*Pulsatilla pratensis*). В іншій частині виділу на ділянці (1) площею 4,2 га, поза межами охоронної зони, спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 17 м³/га;

Дачне лісництво

Національні природні парки (зона регульованої рекреації)

Квартал 26 виділ 20 площа 1,8 га, склад 10СЗ, вік 65 років, повнота 0,65, бонітет 1, середня висота – 23 м, середній діаметр – 26 см, ТЛУ- В2ДС. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 2 клас естетичної оцінки, 4 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 1 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни - причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 22 м³/га;

Квартал 31 виділ 16 площа 0,8 га, склад 10СЗ, вік 56 років, повнота 0,60, бонітет 1А, середня висота – 23 м, середній діаметр – 26 см, ТЛУ - В2ДС. Підріст 10ДЗ, 15 років, висота 3 м, 0,5 тис. шт/га, підлісок ЧРЗ, ГРЗ зімкнутість 0,30. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 3 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас

стійкості, 3 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни - причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 13 м³/га;

Квартал 27 виділ 13 площа 1,3 га, склад 10СЗ(56)+СЗ(76), вік 56 років, повнота 0,60, бонітет 1, середня висота – 20 м, середній діаметр – 22 см, ТЛУ - В2ДС. Підріст 10ДЗ, 20 років, висота 4 м, 1 тис. шт/га, підлісок ЧРЗ, ГРЗ, КУЛ зімкнутість 0,40. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 3 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 3 стадія дигресії. В західній частині виділу на площі 0,8 га спостерігається всихання дерев сосни - причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 10 м³/га;

Квартал 27 виділ 14 площа 1,0 га, склад 10СЗ+ДЗ, вік 76 років, повнота 0,60, бонітет 1, середня висота – 25 м, середній діаметр – 28 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 10ДЗ, 15 років, висота 3 м, 1 тис. шт/га, підлісок ЧРЗ, ГРЗ зімкнутість 0,30. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 3 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 3 стадія дигресії. В західній частині виділу на площі 0,5 га спостерігається всихання дерев сосни - причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 34 м³/га;

Квартал 35 виділ 3 площа 12,7 га, склад 10СЗ, вік 80 років, повнота 0,55, бонітет 1, середня висота – 24 м, середній діаметр – 28 см, ТЛУ - В2ДС. Підлісок ЧРЗ, ГРЗ зімкнутість 0,50. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 2 клас естетичної оцінки, 2 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 3 стадія дигресії. У північно-східній частині виділу спостерігається всихання дерев сосни на площі 6,5 га - причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 23 м³/га;

Дачне лісництво

Національні природні парки (господарська зона)

Квартал 28 виділ 3 площа 2,2 га, склад 10СЗ+ДЗ+БП, вік 66 років, повнота 0,65, бонітет 1, середня висота – 23 м, середній діаметр – 28 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 10ДЗ, 20 років, висота 4 м, 2 тис. шт/га, підлісок КУЛ, ЧРЗ, ГРЗ зімкнутість 0,30. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 2 клас естетичної оцінки, 3 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 1 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни у західній частині виділу на площі 2,0 га - причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **стовбуровими шкідниками** (великий та малий соснові лубоїди). Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 23 м³/га;

При обстеженні вищевказаних насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). В нижній частині стовбурів сосон в районі товстої кори, де відбувається її відшарування, наявні звивисті повздожні маточні та личинкові ходи

великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проєкціями крон на підстилці знайдено від 6 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про високу чисельність популяції даних шкідників. Ознаки пошкодження синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*) виявлені в районі перехідної кори в помірній кількості у вигляді звивистих, мілких і плескуватих ходів, які зачіпають заболонь.

Далі перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок ураження хворобами лісу.

Конча-Заспівське лісництво

Національні природні парки (зона регульованої рекреації)

Квартал 21 виділ 4 площа 9,5 га, склад 7СЗ(66)ЗСЗ(96), вік 66 років, повнота 0,55, бонітет 1, середня висота – 24 м, середній діаметр – 30 см, ТЛУ- С2ГДС. Підріст 9ДЗ1КЛГ+БП, 25 років, висота 4 м, 2 тис. шт/га. Підлісок ГРЗ, ЧРЗ, КЛТ, ЛЦЗ, АМК, МАЛ зімкнутість 0,50. Рекреаційна характеристика: закриті простори - деревостани, горизонтальної зімкнутості, 2 клас естетичної оцінки, 2 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – висока, 2 клас стійкості, 2 стадія дигресії.

В центрі виділу на площі 1,3 га відповідно до Звіту розташоване не заселене гніздо, яке могло належати круку (*Corvus corax*) або підсоколику великому (*Falco subbuteo*), що не занесені до Червоної Книги України. Протягом регулярного спостереження дане гніздо не заселялося жодним з птахів довгий період, проте враховується потенційна можливість його заселення якимись хижими птахами. В іншій частині виділу на ділянці (1) площею 8,2 га, поза межами охоронної зони, спостерігається всихання сосни звичайної. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **омелою австрійською**. Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 26 м³/га;

Квартал 22 виділ 4 площа 4,2 га, склад 10СЗ+ДЗ, вік 53 роки, повнота 0,65, бонітет 1, середня висота – 21 м, середній діаметр – 26 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 10ДЗ, 10 років, висота 2 м, 0,5 тис. шт/га, підлісок ЧРЗ, ГРЗ, КЛТ, зімкнутість 0,30. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 3 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 1 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **омелою австрійською**. Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 13 м³/га;

Дачне лісництво

Національні природні парки (господарська зона)

Квартал 9 виділ 1 площа 24,6 га, склад 10СЗ (60)+ВЛЧ+СЗ(80), вік 60 років, повнота 0,70, бонітет 1А, середня висота – 23 м, середній діаметр – 24 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 10ДЗ, 10 років, висота 2 м, 0,1 тис. шт/га, підлісок ГРЗ, КУЛ зімкнутість 0,10. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 2 клас естетичної оцінки, 3 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – середня, 3 клас стійкості, 1 стадія дигресії. У виділі Пам'ятка природи – вікове дерево. У південно-східній частині виділу площею 8,0 га спостерігається

всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **омелою австрійською**. Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 6 м³/га;

Суттєве ослаблення даних соснових деревостанів спричинено ураженням їх рослиною напівпаразитом омелою австрійською (*Viscum album subsp. austriacum* (Wiesb.) Vollm.). Заселення нею в кронах дерев спостерігається від слабкого до сильного ступенів включно, а в середньому становить 2-6 кущів на одне дерево. Первинне ослаблення через пригнічення омелою їх фізіологічних функцій веде до поступового відмирання частини гілок в кроні, яке потім супроводжується заселенням стовбуровими шкідниками.

Дачне лісництво

Національні природні парки (зона регульованої рекреації)

Квартал 30 виділ 9 площа 16,0 га, склад 10СЗК, вік 65 років, повнота 0,65, бонітет 1, середня висота – 22 м, середній діаметр – 24 см, ТЛУ- В2ДС. Підріст 10ДЗ, 15 років, висота 3 м, 1 тис. шт/га, підлісок ЧРЗ, ГРЗ, КУЛ зімкнутість 0,40. Рекреаційна характеристика: закриті простори-деревостани, горизонтальної зімкнутості, 3 клас естетичної оцінки, 4 клас пішохідної доступності, рекреаційна оцінка – низька, 3 клас стійкості, 3 стадія дигресії. Спостерігається всихання дерев сосни на площі 5,3 га, причиною всихання є пошкодження ослабленого деревостану **кореневою губкою**. Запас деревини, що підлягає вирубуванню – 16 м³/га;

Обстежені насадження є осередками кореневої губки (*Heterobasidion annosum*). Виявлено, що спостерігається дифузний характер всихання слабкого ступеню. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи із утворенням корозійно-деструктивного типу гнилі (строката ситова). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укороченні хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, пізніше жовтіє та легко осипається. Також практично одночасно насадження заселені великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою.

Також присутні дерева з виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, зламами верхівкової частини дерев. Характер пошкодження поодинокий.

Також при обстеженні були виявлені дерева листяних порід, що відведені в рубку, а саме: дуб звичайний, ясен звичайний та береза повисла. Зазначені дерева відносяться до неліквідних та дерев VI категорії зі зламами та виверненою кореневою системою.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням дерев стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Також вагомою причиною зменшення стійкості насаджень є інтенсивне рекреаційне навантаження та супутні антропогенні фактори, що впливають на природні біогеоценози.

Повнота насаджень в межах обстежених ділянок нерівномірна.

Обстежена площа КП «ЛПГ «Конча-Заспа» становить **120,5** гектарів.

Під час обстеження більшості лісових ділянок, рекомендованих для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, об'єктів охорони (у тому числі рослин і тварин, занесених до Червоної книги України) не виявлено. На ділянках, де такі природоохоронні об'єкти були зафіксовані, відповідно до Звіту, заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснюються з урахуванням охоронних зон та строків їх проведення.

Висновок:

Для покращення санітарного стану насаджень КП «ЛПГ «Конча-Заспа» комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - вибірково санітарну рубку (ВСР) з інтенсивністю (окомірно) 6-34 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **82,7 гектари**.

В результаті обстеження виявлено наступні причини розладнання та призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів:

стовбурові шкідники – 57,0 га;

хвороби лісу – 25,7 гектарів.

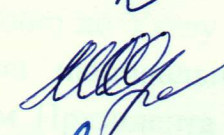
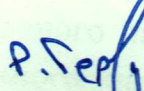

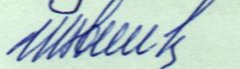
Рекомендації:

Рекомендовані ВСР провести у 2026 році згідно пунктів 2,5,6,9,10,13,14,23 Правил та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Лісокористувачу організувати посилений моніторинг за станом лісових насаджень.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Підписи:

	Олена ДУДА
	Олена СУСЬКА
	Віталій КРОЛЦЬКИЙ
	Юрій МАЛИШКО
	Руслан ТЕРТИЧНИЙ
	Віктор ТАЦЕНКО
	Віталій ЦИРКАЛЬ